

Azərbaycan pragmatizmə, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa əsaslanan müstəqil xarici siyasət yürüdür. Ölkə diplomatiyası regional əməkdaşlıq, enerji təhlükəsizliyi, habelə beynəlxalq təşkilatlarda təmsilçilik kimi məsələlərdə milli maraqların prioritetliyini maksimum səviyyədə təmin edir, bölgədə müşahidə olunan neqativ geosiyasi dəyişiklik meyillərinə rəşional və təmkinli münasibət göstərir. Qlobal geosiyasi məkanda cərəyan edən proseslərə çevik və adekvat reaksiyası ilə seçilən, çoxqütblü əməkdaşlığa üstünlük verən ölkələr tez bir zamanda qarşıya qoyduqları bütün məqsədlərə yetişə bilirlər.

Regional əməkdaşlığa böyük töhfə

Qonşu dövlətlərin başçılarının Bakıda keçirilən görüşü bu əməkdaşlığı daha da genişləndirəcək

Prezident İlham Əliyev bəyan edib ki, "Biz Azərbaycanda güclü, özünə güvənən, müstəqil dövlət qururuq. Bu dövlət əbədi yaşamalır və uğurla yaşmalıdır". Qarşıda duran strateji vəzifə də Azərbaycanın müstəqilliyini daha da möhkəmləndirmək və bütün sahələr üzrə onu dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasına çıxarmaqdır. Azərbaycanın regional lider mövqeyini qoruyub saxlaması və bütün sahələrdə davamlı inkişaf etməsi ölkəmizin beynəlxalq arenada nüfuzunu daha da artırır. Bərabərhüquqlu tərəfdaşlıq və müstəqil xarici siyasət prinsiplərinə sadıq olan rəşmi Bakı hansısa dövlətin Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmasına qətiyyətlə yol vermir. Azərbaycan qısa müddət ərzində bütün sahələrdə əldə etdiyi uğurlarla Cənubi Qafqazın lider dövləti statusuna yiyələnib. İqtisadi, siyasi, hərbi

sahədə qüdrətimiz ildən-ilə əhəmiyyətli dərəcədə artır. Azərbaycanın qapıları onunla bərabərhüquqlu və xoşməramlı əməkdaşlıq etmək istəyən dövlətlərə həmişə açıqdır.

Yaxın qonşularımız, ölkəmizin bir neçə əsrlik tarixlə bağlı olduğu Rusiya Federasiyası və İran İslam Respublikası ilə münasibətlər zəminində əldə edilmiş nəticələr də son dərəcə əhəmiyyətlidir. Azərbaycanın adıçəkilən dövlətlərə münasibətlərinin ölkəmizin milli maraqlarına uyğun istiqamətdə təşəkkül tapması ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu xarici siyasət kursunun mahiyyətindən irəli gəlmişdir. Faktiki olaraq bu kursu mümkün alternativlər sırasından Azərbaycanın perspektivi və milli təhlükəsizliyi baxımından ən uğurlu seçim hesab etmək olar. Ümummillilə lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə qayıdışı ilə Azər-

baycanın Rusiya və İranla münasibətləri yeni mərhələyə - inkişaf dövrünə qədəm qoydu.

Rəşmi Moskva və Tehranın Azərbaycanla əməkdaşlığa olan marağı təkçə ölkəmizin malik olduğu strateji-coğrafi mövqe və zəngin karbohidrogen ehtiyatları ilə deyil, həm də möhkəm siyasi sabitliyə, demokratik inkişafa, beynəlxalq birliklə fəal iştirakçılığa söykənən dövlətçilik kursunun dönməzliyi ilə şərtlənir. Azərbaycanın yaxın qonşuları olan Rusiya və İranla mehriban qonşuluq münasibətlərinin tərəfdarı kimi çıxış etməsi son illər ölkələrimiz arasında əlaqələrin ən müxtəlif səviyyələrdə inkişafına ciddi təkan vermişdir. Bu üç dövlətin mühüm coğrafi mövqedə yerləşməsi və zəngin iqtisadi potensiala malik olmaları mövcud əməkdaşlığın daha da dərinləşdirilməsini zəruri edir.

Bu gün Azərbaycan Cənubi Qafqazda Rusiya ilə bərabərhüquqlu münasibətlər sistemi yaratmağa nail olmuş yeganə respublikadır. Azərbaycan ilə Rusiya arasında münasibətlər geniş sahələri əhatə edir. Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya, Prezident Vladimir Putinin isə ölkəmizə qarşılıqlı səfərləri və ən müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə yüksək səviyyəli görüşləri dövlətlərimiz arasında münasibətlərdə uğurlu nəticələrin əldə edilməsinə imkan yaradıb. Rusiya tərəfi ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığı əsasında həllinə tərəfdar olduğunu dəfələrlə bəyan edib.

Regional əməkdaşlığa böyük töhfə

Qonşu dövlətlərin başçılarının Bakıda keçirilən görüşü bu əməkdaşlığı daha da genişləndirəcək

Əvvəli 1-ci səh.

Aprelin əvvəllərində təmas xəttində hərbi əməliyyatların aktivləşməsi dünyanın nəzərlərini bir daha bu regiona yönəltdi. Ermənistan tərəfinin növbəti tərxiatçı hərəkətlərə yol verməsi ilə bağlı nüfuzlu təşkilatlar və bir sıra dövlətlərin rəsmiləri narahatçılıqlarını ifadə etdilər. Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə zəng vuraraq cəbhə xəttindəki hadisələrlə bağlı vəziyyətlə maraqlandı, atəşkəs rejiminin bərpa olunmasının vacibliyini vurğuladı. Aprelin 6-da Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrov, aprelin 8-də isə Rusiya Federasiyası Hökumətinin Sədri Dmitri Medvedevin ölkəmizə rəsmi səfəri çox mühüm məqamlara aydınlıq gətirdi. Əvvəla, Rusiya rəhbərliyi son hadisələrdə tam yəqin etdi ki, Azərbaycan üçün işğal altında olan ərazilər üzərində nəzarətin bərpa edilməsi milli təhlükəsizlik məsələsidir. Azərbaycan dövləti milli maraqları ilə bağlı məsələlərdə heç bir dövlətə güzəştə getmək niyyətində deyil. Digər tərəfdən cəbhə xəttində aparılan uğurlu əməliyyatlar təsdiq etdi ki, Azərbaycan Ordusu onun qarşısına qoyulan vəzifələri tam yerinə yetirmək və torpaqlarımızı işğaldan azad etmək iqtidarındadır.

Rusiya ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr dövlətlərindən biri kimi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişesinin dondurulmuş münacişə olmadığını və problemin həllinin qısa zaman çərçivəsində həll edilməsinin vacibliyini özü üçün yəqin etdi. Rusiya başa düşür ki, bu vəziyyət sonsuz davam edə bilməz və hansısa məqamda böyük insan tələfatına səbəb ola biləcək hərbi əməliyyatların başlaması tam realdır. Buna görə də mövcud status-kvonun davam edə bilməyəcəyi fikri açıq səsləndirildi.

Ölkəmizin rəhbəri Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi uğurlu siyasət apardığını bir daha sübuta yetirdi. Bu prinsiplial və qətiyyətli yanaşma Azərbaycanın daxili işlərinə kobud şəkildə müdaxilə etməyə, bu yolla iqtisadi-siyasi maraqlarını gerçəkləşdirməyə çalışan dövlətlərə, beynəlxalq qurumlara münasibətdə özünü bir daha göstərdi. Ölkə rəhbəri atəşkəsə gedərək bu dəfə də ATƏT-in Minsk qrupuna, o cümlədən Rusiya tərəfinə nümayiş etdirdi ki, Azərbaycan sülh danışıqlarına daim hazırdır, amma bu hal sonsuzluğa qədər uzana bilməz. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan tərəfinin ilk gündən atəşkəs rejimi ilə bağlı bəyanat verməsinə baxmayaraq, qarşı tərəfin döyüş əməliyyatlarını davam etdirdiyini və eğer bu rejim pozularsa, məsuliyyətin Ermənistan tərəfi üzərində olacağını da vurğuladı.

Rəsmi Tehran da Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişəsi üzrə BMT-nin müvafiq qətnamələrinin yerinə yetirilməsinə və bu münacişənin Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığı əsasında həllinə tərəfdar olduğunu dəfələrlə bəyan edib. Həmçinin İran Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişesinin sülh yolu ilə həll edilməsi istiqamətində ATƏT çərçivəsində fəaliyyət göstərən Minsk qrupunun təsirli və qətiyyətli addımlar atmasının vacibliyini də önə çəkib.

Azərbaycan və İran arasında siyasi, iqtisadi, humanitar sahələrdə əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafı istiqamətində əldə edilmiş ciddi nailiyyətlər ümumilikdə dövlətlərarası münasibətlərin inkişafında öz sözünü deyir. İranın iqtisadi cəhətdən inkişaf etməsi, dünya miqyasında artan nüfuzu, eyni zamanda Azərbaycanın iqtisadi inkişaf baxımından bölgədə lider rolunu oynaması, regionda və beynəlxalq aləmdə nüfuzunun daim artması kimi ümumi oxşarlıqlar əlaqələrimizin genişlənməsi üçün yaxşı zəmin yaradır. İran dövləti Azərbaycanın Cənubi Qafqazdakı strateji yerini və rolunu düzgün qiymətləndirir, ölkəmizlə çoxşaxəli əməkdaşlığın gücləndirilməsinə mühüm diqqət yetirir. Prezident İlham Əliyevin İrana və İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhininin ölkəmizə səfərləri və əldə olunmuş razılıqlar münasibətlərin intensiv inkişafına müsbət təsir göstərir. İki ölkə arasında tranzit daşımaları, o cümlədən "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi" çərçivəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, 2016-cı ilin sonundakı Astara-Astara dəniz yolu xəttinin birləşdirilməsi böyük perspektivlərdən xəbər verir. Bu da iki ölkənin iqtisadi münasibətlərində yeni bir səhifənin açılmasına səbəb olacaq. Eyni zamanda, Araz, Ənzəli və Maku azad iqtisadi-ticarət zonalarında birgə fəaliyyət göstərilməsi də bu baxımdan mühüm məsələdir.

Azərbaycan Xəzər-Qafqaz məkanında regional əməkdaşlıq üçün olduqca mühüm, bir çox hallarda isə həlləddici dövlət olmaqla, xüsusən enerji və nəqliyyat layihələrinin həyata keçirilməsində əvəzsiz rola malikdir. Bu ümumi stratejiyanın başlıca məqsədi Azərbaycan Respublikasının davamlı inkişafı və əhalinin yüksək rifahının təmin edilməsindən, eləcə də bütün regionda təhlükəsizlik və sabitliyin təmin olunmasına töhfə verməkdən ibarətdir. Azərbaycan dövlət müstəqilliyi qazandıqdan sonra Rusiya və İranla milli maraqlarına uyğun əməkdaşlıq əlaqələri qurub və bu əməkdaşlıq qarşılıqlı etimada əsaslanaraq inkişaf etdirilir.

Elnur HACALİYEV,
"Azərbaycan"